

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/705/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5415200560
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5415200560.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu - Wechter Business, s.r.o., so sídlom Praha 8, Karlín, Sokolovská 28/130, IČO: 019 637 32, proti žalovanej - K. H., nar. X.X.XXXX, bytom V. N. č. XXX/XX, o zaplatenie sumy 298,74 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 4C/35/2015-90 zo dňa 27.8.2015 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca dňa 20.2.2015 domáhal od žalovanej zaplatenia: istiny 298,74 eur s úrokom z úveru vo výške 35 % ročne od 11.4.2009 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 11.4.2009 do zaplatenia, zmluvnej pokuty vo výške 0,05 % denne zo sumy 298,74 eur od 11.4.2009 do zaplatenia, všetko titulom nároku zo zmluvy o úvere 10000532, ktorú uzatvoril dňa 10.4.2008 ešte jeho právny predchodca (BENEFIT INVEST, s.r.o.) ako veriteľ so žalovanou.

2. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že pôvodný veriteľ BENEFIT INVEST, s.r.o. postúpil úverovú pohľadávku zmluvou o postúpení pohľadávky uzatvorenou dňa 10.9.2009 na spoločnosť GOLDKREDIT a.s., tento veriteľ následne postúpil pohľadávku na základe zmluvy o postúpení uzavretej 31.12.2012 na spoločnosť PEVA SK s.r.o., a od tejto spoločnosti sa stal podľa Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 06022014/01 nadobúdateľom pohľadávky žalobca.

3. Na návrh pôvodného veriteľa BENEFIT INVEST, s.r.o. (podal dňa 20.2.2009) Stály Rozhodcovský súd zriadený pri IUDEx s.r.o., uložil rozhodcovským rozsudkom sp. zn. i1302.7187 zo dňa 15.6.2009 žalovanej (odporkyňa v rozhodcovskom konaní) pohľadávku z totožnej úverovej zmluvy (uzatvorená dňa 10.4.2008) zaplatiť pôvodnému veriteľovi v sume 570,61 eur spolu s 10% úrokom z omeškania od 12.2.2009 do zaplatenia, trovy rozhodcovského konania v sume 90,86 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 90,26 eur do troch dní od právoplatnosti, pričom rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.6.2009 (ide o totožný deň prevzatia rozhodcovského rozsudku žalovanou). Označený rozhodcovský rozsudok sa potom stal exekučným titulom v exekučnom konaní vedenom na návrh BENEFIT INVEST, s.r.o., exekučný súd vydal aj poverenie exekútorovi na vykonanie exekúcie dňa 24.7.2009. Exekúcia uznesením č.k. 5Er/109/2009-41 zo dňa 14.8.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline 20CoE/53/2014 bola vyhlásená za neprípustnú a zároveň zastavená z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok exekučný súd vyhodnotil za nespôsobilý exekučný titul (materiálne nevykonateľný), keďže rozhodcovskú doložku v spotrebiteľskej zmluve exekučný súd kvalifikoval za neprijateľnú, následne neplatnú a konštatoval absenciu právomoci rozhodcovského súdu vo veci konať. V uvádzanom exekučnom konaní exekútor nevykonal žiadne finančné prostriedky.

4. Okresný súd vykonaným dokazovaním mal v aktuálne posudzovanej veci preukázané uzatvorenie zmluvy o úvere medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu dňa 10.4.2008 ako i tú skutočnosť, že predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 298,74 eur (9.000 Sk) s ročnou percentuálnou mierou nákladov 211,80 %, s celkovými nákladmi dlžníka spojenými s úverom vo výške 225,85 eur (6.804 Sk), ktoré pozostávajú zo 40 % ročného úroku z úveru vo výške 119,50 eur (3.600 Sk), z poplatku za poskytnutie a spracovanie úveru vo výške 19,91 eur (600 Sk) a z administratívneho poplatku vo výške 86,44 eur (2.604 Sk). Úver sa zaviazala žalovaná vrátiť v celkovej sume vo výške 524,60 eur (15.804 Sk) splatnej v 12 mesačných splátkach po 43,71 eur (1.317 Sk) vždy k 10. dňu v mesiaci, a to najneskôr do 10.4.2009. Okresný súd úverovú zmluvu vyhodnotil za spotrebiteľskú, z pohľadu § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení zmien zákona č. 102/2014 v účinnom znení od 1.5.2014 prihliadol na nemožnosť uplatnenia práva v dôsledku premlčania. Súd totiž vychádzal z toho, že počas prebiehajúceho exekučného konania premlčacia doba nespočívala (poukaz súdu na § 112 Občianskeho zákonníka). V úverovej zmluve účastníci stanovili platnosť úveru dňa 10.4.2009, tak trojročná premlčacia lehota začala podľa § 101 Občianskeho zákonníka plynúť 11.4.2009, skončila 11.4.2012 a pokiaľ žaloba bola podaná dňa 20.2.2015, stalo sa tak po uplynutí 3 ročnej premlčacej lehoty. Na tomto základe návrh žalobcu okresný súd zamietol, žalovanej nepriznal náhradu trov konania, i keď ako úspešná strana by mala na ne nárok, žalovaná totiž si trovy neuplatnila a ani zo spisu nevyplynulo, že by jej boli vznikli v súvislosti s vedeným konaním nejaké trovy.

5. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Zvýraznil prioritnú povinnosť žalovanej plniť svoj záväzok titulom zmluvy o úvere č. 10000532 ako i to, že sa stal nadobúdateľom pohľadávky z označenej zmluvy o úvere. Úverová zmluva bola uzatvorená podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy t.j. ku dňu 10.4.2008. Odvolateľ poukazuje aj na obsahové náležitosti zmluvy, tie sú podľa jeho názoru súladné s právnou úpravou zák. o spotrebiteľských úveroch. Na základe tejto zmluvy žalovaná prevzala finančné prostriedky, tie sa zaviazala vrátiť, z úveru pritom neuhradila žiadne platby. Neuhradenie žiadnej platby žalovanou môže podľa odvolateľa veriteľ považovať aj za úmyselný trestný čin úverového podvodu, možno sa totiž domnievať, že dlžník podpisoval úverovú zmluvu, prebral finančné prostriedky od veriteľa s vedomím, že dopredu vedel, že úver splácať nebude a svojím konaním uviedol veriteľa do omylu. Odvolateľ zvýraznil hmotnoprávny inštitút premlčania, plynutie premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, nadväzne argumentoval, že počas exekučného konania premlčacia lehota neplynula, ale spočívala. On (resp. jeho právny predchodca) exekučný titul považoval za právne relevantný, rozhodcovský rozsudok zákon kvalifikuje ako rovnocenný s rozhodnutím všeobecného súdu a aj exekučný súd ho kvalifikoval za platný exekučný titul, keď exekútorovi poverenie vydal. Pre prípad, že by exekútorovi poverenie súdom vydané nebolo, veriteľ, resp. žalobca by si svoje právo na vrátenie finančných prostriedkov uplatnil opätovne cez Okresný súd Dolný Kubín. Vytýkal rozhodnutiu nesprávnosť, podľa názoru žalobcu súd na základe predložených dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, vec aj nesprávne právne posúdil. Premlčacia doba v čase uplatnenia práva na inom príslušnom orgáne (rozhodcovský súd, exekučný súd) neplynula, ale spočívala, z tohto dôvodu jeho nárok nemožno považovať za premlčaný. Odvolateľ zvýraznil právny význam rozhodcovského konania, právnu relevanciu exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) vydaného v takomto type konania. Súhrnom všetkých horeuvedených dôvodov sa domáhal zmeny rozsudku, v rámci tejto zmeny žiadal návrhu vyhovieť v celom rozsahu a žalovanú zaviazat' na zaplatenie žalovanej sumy i s príslušenstvom.

6. Žalovaná nepredložila písomné vyjadrenie k odvolaniu.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu i z dôvodov daných v ustanovení § 212 ods. 1 O.s.p. a aplikáciou postupu podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f, h/ O.s.p. zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

8. Krajský súd vyhodnotil odvolanie žalobcu za dôvodné.

9. Z vykonaného dokazovania je v súdnej veci bezpochyby preukázaný spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, ktorý založili uzatvorením zmluvy o úvere dňa 10.4.2008 žalovaná a právny predchodca žalobcu. Ďalšou nespornou skutočnosťou bola okolnosť, že žalobca sa stal nadobúdateľom

pohľadávky zo zmluvy o úvere, že právny predchodca žalobcu poskytol titulom zmluvy o úvere žalovanej peňažné plnenie, úverovú sumu (ide o bezúčelový úver) vo výške 298,74 eur (pôvodne 9.000 Sk), ako aj záväzok žalovanej, túto úverovú sumu vrátiť i s príslušenstvom v konkrétnej výške splátok, t.j. po 43,71 eur najneskôr do 10.4.2009. Bolo jednoznačne preukázané, že titulom uvedenej úverovej sumy žalovaná ani žalobcovi, ani jeho právneho predchodcu žiadnu sumu nezaplatila. Nestalo sa tak ani po vydaní rozhodcovského rozsudku v rozhodcovskom konaní pod sp. zn. i1302.7187 dňa 15.6.2009, a z tohto dôvodu na návrh právneho predchodcu žalobcu, t.j. na návrh pôvodného veriteľa bola vedená exekúcia u Okresného súdu Dolný Kubín pod sp. zn. 5Er/190/2009-41 zo dňa 14.8.2013, táto bola uznesením Okresného súdu 5Er/190/2009-41 zo dňa 14.8.2013 v spojení s uznesením KS Žilina 20CoE/53/2014 vyhlásená za neprípustnú a zároveň zastavená. Nebol spor o tom, že predmetom tak rozhodcovského rozsudku, ako aj vedenej exekúcie (ako núteného výkonu rozhodcovského rozsudku) bola pohľadávka priznaná z totožného dôvodu ako pohľadávka zaplatenia ktorej sa od žalovanej domáha žalobca v aktuálnom konaní. Ex offo prieskum „nemožnosti uplatnenia práva“ vrátane prieskumu premlčania v postupe okresného súdu je v medziach zákona č. 250/2007 Z.z. v znení zmien zákonom č. 102/2014 Z.z. v účinnom znení od 1.4.2014. Podľa názoru odvolacieho súdu vykonať ex offo prieskum z pohľadu ustanovenia § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. bol súd prvého stupňa v posudzovanej veci oprávnený, avšak nesprávne posúdil okresný súd plynutie premlčacej doby, otázku spočívania premlčacej lehoty.

10. Podľa § 100 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej.

11. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

12. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia, po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bolo na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

13. V ustanovení § 112 Občianskeho zákonníka je zakotvený prípad, keď dochádza k zastaveniu plynutia premlčacej doby. Ide o tzv. spočívanie premlčacej doby, teda o situáciu, keď v dôsledku právne relevantnej prekážky sa plynutie premlčacej doby zastavuje a premlčacia doba neplynie. Po odpadnutí prekážky premlčacia doba plynie ďalej. Premlčacia doba v prípade spočívania premlčacej doby sa skladá z dvoch častí: 1. pred zastavením premlčania, a 2. po skončení jeho spočívania. Premlčacia doba, ktorá uplynula pred prekážkou, a premlčacia doba, ktorá uplynie po odpadnutí prekážky, sa počítajú. Inštitútom spočívania (prerušenia) premlčacej doby sa zabezpečuje nemožnosť premlčania práva počas doby, v ktorej sa účastník právneho vzťahu svojho práva domáha na súde (prípadne u iného príslušného orgánu), t.j. počas doby súdneho (inéno) konania, ak v ňom účastník riadne pokračuje, neplynie premlčacia doba vo vzťahu k právu uplatnenému v tomto konaní. Občiansky zákonník v § 112 Občianskeho zákonníka upravuje dva osobitné prípady, keď dochádza k zastaveniu plynutia premlčacej doby (spočívanie premlčacej doby): 1. ak veriteľ uplatnil v premlčacej dobe právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, 2. ak ide o právo, ktoré bolo právoplatne priznané a na súde alebo na inom príslušnom orgáne bolo navrhnuté začatie výkonu exekúcie (§ 112 druhá veta Občianskeho zákonníka). V konkrétne súdnej veci je preukázané, že pôvodný veriteľ uplatnil v premlčacej dobe právo u iného príslušného orgánu, pretože za uplatnenie práva u iného príslušného orgánu treba rozumieť orgán, ktorý v určitých prípadoch nahrádza súd takým orgánom sú aj rozhodcovia alebo stály rozhodcovský súd. V rozhodcovskom konaní pôvodný veriteľ riadne pokračoval, došlo k vydaniu rozhodcovského rozsudku. V dobe podania návrhu na začatie exekučného konania oprávnený (pôvodný žalobca v rozhodcovskom konaní) disponoval právoplatným exekučným titulom, exekučný súd aj poverenie na vykonanie exekútorovi vydal. K zastaveniu exekúcie nedošlo na základe späťvzatia návrhu oprávneným (pôvodným veriteľom), ale na tom základe, že v priebehu vedenej exekúcie exekučný súd podrobil exekučný titul ex offo prieskumu a konštatoval neexistenciu právomoci rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok pre nekalú, neprijateľnú a následne neplatnú podmienku zmluvy o dojednaní rozhodcovskej zmluvy. O tom však, že exekučný titul je materiálne nevykonateľný a orgán rozhodujúci na vydanie tohto rozhodnutia nemal právomoc, oprávnený sa dozvedel z konštatovaného záveru rozhodnutia vydaného v prebiehajúcom exekučnom konaní. Vykonané dokazovanie preukázalo, že na návrh pôvodného veriteľa exekučné konanie bolo začaté 16.7.2009 a okresný súd až uznesením 5Er/190/2009-41 zo dňa 14.8.2013 v spojení s uznesením

KS v Žiline 20CoE/53/2014 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a následne túto exekúciu zastavil. Od začatia exekučného konania do rozhodnutia okresného súdu uplynula približne doba 4 a pol roka. Takáto dlhá doba rozhodovania exekučného súdu nemôže ísť podľa názoru odvolacieho súdu na ľarchu účastníka konania a nemôže vyvolať hmotnoprávny účinok plynutia premlčacej doby vo vzťahu k uplatnenej pohľadávke v aktuálne posudzovanej veci, o to viac, keď zastavenie exekúcie neinicioval procesným úkonom samotný oprávnený. Preto odvolací súd uzavrel, že počas vedeného exekučného konania premlčacia lehota neplynula, ale spočívala, nemohla tak skončiť dňom 11.4.2012 ako to konštatoval v odvolaní napadnutom rozhodnutí okresný súd.

14. V ďalšom štádiu rozhodovania bude povinnosťou okresného súdu postupovať podľa § 5b zák. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014, teda z pohľadu tohto ustanovenia opätovne preskúmať otázku premlčania (zistiť a aj spočítať jednotlivé dielčie obdobia plynutia premlčacej lehoty), avšak pri svojom ďalšom postupe je okresný súd viazaný vysloveným názorom odvolacieho súdu, že v tejto konkrétne súdnej veci premlčacia lehota počas vedenej exekúcie spočívala (neplynula). Ak okresný súd zistí, že po spočítaní rozhodujúcich (iných) dielčích období nárok žalobcu premlčaný nebude, pristúpi k posúdeniu nároku žalobcu po vecnej stránke podľa súvisiacich hmotnoprávnych noriem spotrebiteľského práva (§ 52 ods. 1 i nasl. Občianskeho zákonníka, ustanovenia zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy a ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

15. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané pred 1.7.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, čomu zodpovedá i procesný postup rozhodovania odvolacieho súdu. K písomnému vypracovaniu uznesenia však dochádza už za účinnosti „nového“ procesného predpisu zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. Vzhľadom k nie celkom jednoznačným prechodným ustanoveniam (osobitne § 470 ods. 1, ods. 2, veta prvá Civilný sporový poriadok) odvolací súd v rámci písomného vyhotovenia uznesenia čiastočne zohľadnil aj aktuálnu právnu úpravu, napr. uvedenie mien a priezvisk sudcov rozhodujúcich vo veci, terminológiu označovania strán sporu, číslovanie odsekov odôvodnenia.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie prípustné n i e j e